

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 2Csp/242/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5117233373
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mariana Juríková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2022:5117233373.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina, sudkyňou Mgr. Marianou Juríkovou, v právnej veci žalobkyne: D. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, XXX XX Ž., zastúpená spoločnosťou Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Kpt. Jaroša 1312/29, 911 01 Trenčín, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni 308,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie 100,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- III. Žalobkyňa m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou okresnému súdu dňa 04.12.2017 sa žalobkyňa domáhala proti žalovanému zaplatenia sumy vo výške 308,- eur titulom bezdôvodného obohatenia a primeraného finančného zadostučinenia vo výške 100,- eur, ako aj náhrady trov konania. Uviedla, že so žalovaným uzatvorila Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX dňa 07.03.2014, ktorou jej bol poskytnutý úver vo výške 1.100,- eur. Celková suma, ktorú mala zaplatiť bola 2.064,- eur, splatná v 12 mesačných splátkach vo výške 172,- eur počnúc dňom 15.04.2014. Poplatok spojený s úverom bol dohodnutý vo výške 964,- eur. Zmluva neobsahovala úrokovú sadzbu, priemernú ročnú percentuálnu mieru nákladov, ani ročnú percentuálnu mieru nákladov. Predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 a nasl. OZ a zároveň spotrebiteľským úverom podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Žalovaný bez možnosti voľby a bez získania potrebných informácií predložil predmetnú zmluvu žalobkyni v znení tak, že žalobkyňa bola označená ako fyzická osoba podnikateľ, pričom do zmluvy uviedol, že peniaze žalobkyňa použije na podnikanie. Takéto vyhlásenie žalobkyňa nikdy nedala, keďže ani nemala v úmysle peniaze použiť na podnikanie. Použila ich na uspokojenie životných potrieb a to nákup počítača. Žalovaný tieto nekalé obchodné praktiky používa opakovane, pričom bol za toto konanie postihnutý Slovenskou obchodnou inšpekciou. Žalobkyňa uviedla, že predmetná zmluva neobsahuje zákonné náležitosti podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a to podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k) a y) citovaného zákona. Na základe uvedeného sa úver podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov. Nakoľko bola žalobkyňa z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru povinná vrátiť len požičanú sumu vo výške 1.100,- eur, pričom žalovanému uhradila sumu 1.408,- eur, žalovaný jej je povinný titulom bezdôvodného obohatenia vydať sumu vo výške 308,- eur. V ďalšom si žalobkyňa s poukazom na § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa uplatnila nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 100,- eur s odôvodnením, že žalovaný porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa, pričom použil nekalé obchodné praktiky pri poskytovaní úveru.

2. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe namietal miestnu príslušnosť súdu s poukazom na to, že žalobkyňa vstupovala do právneho vzťahu so žalovaným ako podnikateľ. Poukázal na to, že žalobkyňa je v zmluve o úvere označená ako podnikateľ identifikačným číslom. Preto sporná zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Žalobkyňa v zmluve vyhlásila, že poskytnuté finančné prostriedky použije na výkon podnikania, ktorú skutočnosť žalobkyňa v zmluve potvrdila svojim podpisom. Dôkazné bremeno o nepodnikateľskom postavení žalobkyne zaťažuje žalobkyňu, ktorá relevantnými dôkazmi nevyvrátila tvrdenie žalovaného, pričom žalovaný poukázal na ustanovenie § 151 ods. 1 CSP so záverom o nespornosti tohto tvrdenia žalovaného. V ďalšom odkázal na § 149 a nasl. CSP, ako aj čl. 5 a čl. 8 CSP. Žalovaný zdôraznil, že vzhľadom na uvedené považuje tvrdenia žalobkyne o tom, že pred uzavretím zmluvy nebola dostatočne informovaná o význame jednotlivých ustanovení zmluvy, za bezpredmetné, obzvlášť ak to bola práve žalobkyňa, kto inicioval uzavretie zmluvy v danej podobe tým, že dobrovoľne uvádzal údaje týkajúce sa jej podnikateľskej činnosti. Za dôležité považoval na aký účel bol úver poskytnutý a nie na aký účel žalobkyňa finančné prostriedky naozaj použila. Žalobkyňa je pritom povinná preukázať, na aký účel boli finančné prostriedky použité. Žalovaný zdôraznil, že úver si dlžník vzal za účelom podnikania, čím bol vyňatý spod pozitívneho vymedzenia pojmu spotrebiteľ. O spotrebiteľa ide jedine v tom prípade, ak si vzal úver na osobnú potrebu a teda nie na účely podnikania či povolania. Z predmetnej definície spotrebiteľa jasne vyplýva, že z hľadiska určenia jeho statusu je rozhodujúce, na aký účel bol spotrebiteľský úver poskytnutý, a teda nie na aký účel boli poskytnuté peňažné prostriedky dlžníkom následne použité. Ak bol teda úver výlučne na základe vyhlásenia dlžníka poskytnutý na účel podnikania, nepôjde o spotrebiteľský úver. V prípade žalovaného treba akceptovať aj jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobcom vstupoval. Žalovaný poukázal na rozhodnutie ESD C-464/01 vo veci Johann Gruber proti Bay Wa AG. Žalovaný zdôraznil, že analogicky, ak žalobca v zmluve o úvere uviedol a aj podpísal, že poskytované peňažné prostriedky sú na účel výkonu jeho povolania, treba chrániť dobrú vieru žalovaného a žalobcovi nepriznať právne postavenie spotrebiteľa. Žalovaný poukázal na viaceré rozhodnutia súdov prvej a druhej inštancie. V ďalšom žalovaný poukázal na neodstrániteľnú prekážku konania, ktorú predstavuje existencia veci rozhodnutej, na ktorú je súd povinný prihliadať počas ktorejkoľvek časti konania. O platnosti jednotlivých častí zmluvy o úvere už bolo rozhodnuté rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., sp.zn. SR 00607/15, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť. Žalovaný citoval ustanovenie § 161 a § 230 CSP a § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Poukázal na rozhodnutia NS SR a NS ČR, ako aj rozhodnutia odvolacích súdov. Žalovaný zdôraznil, že z rozhodcovského rozsudku je jasne zrejmé, že rozhodcovský súd posúdil zmluvu ako platnú a odplatnú právny úkon a na jeho základe priznal žalovanému voči žalobcovi plnenie. Z hľadiska res iudicata je prípadná nesprávnosť rozhodcovského rozsudku irelevantná a aj v takomto prípade res iudicata naďalej existuje. Súd by mal preto konanie zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok konania. Pokiaľ ide o finančné zadostučinenie žalovaný uviedol, že tento inštitút sa vzťahuje len na spotrebiteľa, čo nie je posudzovaný prípad. Z opatrnosti však dodal, že žalobca relevantným spôsobom neodôvodnil tento nárok. Žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadostučinenia žalobcovi nevznikla. Dlžníkovi nemôže byť poskytnutá ochrana, keď sám je ten, ktorý ako prvý porušil svoje povinnosti neplnením záväzku. Podľa žalovaného treba ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa vykladať reštriktívne. Treba zohľadniť nielen úspešnosť účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Žalovaný mal za to, že cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Je pritom otázne poskytnutie ochrany tomu, kto sám právo porušuje. Žalobca od začiatku neplatil splátky podľa dohody. Žalobca pritom vznesený nárok neodôvodnil. Naviac žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadostučinenia žalobcovi nevznikla, pričom žalovaný súhrn finančných nárokov voči nemu uplatňovaný považuje za šikanózný. Preto navrhol, aby súd žalobu v plnom rozsahu zamietol a priznal mu náhradu trov konania.

3. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobkyňa. Namietala tvrdenie žalovaného o nespotebiteľskom charaktere zmluvy o úvere. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/5/2013 zo dňa 07.06.2013 namietala názor žalovaného o dôkaznej povinnosti žalobkyne preukázať, že úver jej bol poskytnutý na iný účel ako na účel podnikania. Zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, je to formulárová zmluva vopred pripravená žalovaným a žalobkyňa jej obsah nemohla ovplyvniť. V prejednávanej veci je daná príslušnosť súdu podľa § 19 písm. d) CSP. Ohľadne rozhodcovského rozsudku, predstavujúceho podľa žalovaného res iudicata, žalobkyňa poukázala na to, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená formulárová rozhodcovská zmluva v rovnaký deň ako zmluva

o úvere, pričom žalobkyňa ako spotrebiteľ si nebola vedomá všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie NS SR sp.zn. 6 M Cdo/9/2012). Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Rozhodcovská zmluva v posudzovanej veci je neprijateľná, pretože nebola so spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa v určitých prípadoch neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu. Neprijateľná rozhodcovská zmluva sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom. Akékoľvek plnenie priznané rozhodcom na základe tejto rozhodcovskej zmluvy, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je plnením, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a ako taká je podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ neplatná. Žalobkyňa zdôraznila, že rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva, na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie, či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy, má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Rozhodcovský rozsudok je tak nulitným aktom. K primeranému finančnému zadosťučineniu žalobkyňa uviedla, že z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. jednoznačne vyplýva, že jediným predpokladom uplatnenia práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. alebo osobitnými predpismi tým, kto za takéto porušenie zodpovedá. Žiadna reálna ujma sa preto nepreukazuje. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa zmluvu o úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov, bola žalobkyňa povinná vrátiť žalovanému iba poskytnutú istinu úveru. Keďže zaplatila viac bez toho, aby žalovaný mal na túto sumu nárok, ide v tejto časti o bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktoré je povinný vydať. Žalovaný tak neurobil, preto sa plnenia žalobkyňa domáha súdnou cestou.

4. Žalovaný v duplike v podstate zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Opätovne poukázal na to, že na základe zmluvy o úvere bol žalobkyňi poskytnutý úver na výkon podnikania s tým, že žalovaný nemá povinnosť skúmať, na čo skutočne žalobkyňa finančné prostriedky použila. Zdôraznil, že je potrebné akceptovať jeho dobrú vieru, s ktorou do právneho vzťahu so žalobkyňou vstupoval, pričom žalobkyňa je osoba, ktorá má rozumové schopnosti na úrovni primerane spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť zmysel a účel konania ako i jazykové vyjadrenia právnych úkonov obsiahnutých v listinách, ktoré podpísala. K podpisu zmluvy o úvere nebola nútená. Žalovaný zotrval i na svojom závere o potrebe reštriktívneho výkladu § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Poukázal na to, že žalobca svoju povinnosť v zmysle zmluvy o úvere viacnásobne porušil, čím sa dostal s plnením svojho peňažného záväzku do omeškania. Suma vo výške 100,- eur nezodpovedá požiadavke všeobecnej spravodlivosti, preto ju nie je vhodné priznať, naviac nebola náležitým spôsobom odôvodnená.

5. Súd nariadil pojednávanie na deň 04.04.2022, na ktoré sa dostavila žalobkyňa a jej právny zástupca. Žalovaný sa z účasti na pojednávaní ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 30.03.2022 s tým, že sa v plnom rozsahu pridriava predošlým podaním. Žalobkyňa na pojednávaní zotrvala na svojich písomných vyjadreniach. Na pojednávaní uviedla, že predmetný úver bol refinancovaním jej predchádzajúceho úveru poskytnutého žalovaným, ktorý prvý úver jej bol poskytnutý ako fyzickej osobe, nakoľko v tom čase nemala živnostenské oprávnenie. Finančné prostriedky z druhého úveru nepotrebovala na podnikanie, tieto využila na kúpu počítača. Druhú zmluvu uzatvorila ako živnostník, no nebola o tom zo strany žalovaného upovedomená.

6. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle ustanovení CSP, pričom zistil skutkový stav nasledovne:

7. Sporové strany uzavreli dňa 07.03.2014 Zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 1.100,- eur, ktorú sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 964,- eur, t.j. celkovo sumu vo výške 2.064,- eur, mal dlžník splácať v 12 mesačných splátkach po 172,- eur počnúc dňom 15.04.2014. V rovnaký deň ako uzavreli zmluvu o úvere, zmluvné strany uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu, ktorá mala charakter formulárovej, žalovaným vopred pripravenej rozhodcovskej zmluvy, pričom v čl. I bod 1 bol uvedený konkrétny rozhodcovský súd vybraný žalovaným.

8. Z vyjadrenia žalovaného zo dňa 12.10.2017 vyplýva, že žalobkyňa na úver zaplatila k 12.10.2017 spolu 14 platieb v celkovej výške 1.408,- eur, ktorú čiastku vo výške 1.100,- eur žalovaný evidoval ako úhradu istiny a zvyšnú čiastku 308,- eur žalovaný evidoval ako úhradu časti poplatku dohodnutého v zmluve o úvere.

9. Súd právny vzťah sporových strán posúdil ako spotrebiteľský. Pri uzatváraní zmluvy zo dňa 07.03.2014 konal žalovaný v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, zatiaľ čo žalobkyňa nevstúpila do právneho vzťahu v kontexte svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods.1,3,4 OZ v znení účinnom k 07.03.2014). Rovnako možno konštatovať, že zmluva zo dňa 07.03.2014 založila medzi sporovými stranami vzťah zo spotrebiteľského úveru v zmysle definície formulovanej v § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 07.03.2014.

10. Pokiaľ žalovaný argumentoval, že žalobkyňa do právneho vzťahu vstúpila s tým, že finančné prostriedky sú jej poskytnuté na výkon podnikania, s uvedeným sa súd nestotožnil. V prípade predmetnej zmluvy o úvere ide o formulárovú zmluvu, v ktorej je dlžník identifikovaný obchodným menom s uvedením údaju IČO, miesto podnikania, pričom v úvodnej časti zmluvy je vopred naformulované prehlásenie, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon podnikania. Ako vyplýva z viacerých rozhodnutí všeobecných súdov, samotné uvedenie obchodného mena totožného s menom fyzickej osoby, identifikačného čísla dlžníka, prípadne čísla živnostníka v živnostenskom registri v zmluve o úvere ešte samo o sebe neznamená, že zmluva je uzatváraná v súvislosti s podnikaním danej fyzickej osoby, zvlášť ak ide o formulárovú zmluvu, ktorú zjavne nepripravil dlžník ale veriteľ a dlžník v nej len vyplnil, respektíve nadiktoval svoje údaje, pričom vyplnené je okrem IČO aj rodné číslo dlžníka. V takom prípade musí okrem uvedenia IČO existovať jednoznačný údaj o tom, na aký účel je zmluva uzatváraná. Žalovaný argumentoval nespotebiteľským vzťahom so žalobkyňou s poukazom na to, že v zmluve o úvere uviedla a podpísala, že jej bol úver poskytnutý na výkon podnikania. Táto námietka žalovaného je irelevantná. Z obsahu zmluvy o úvere absolútne nevyplýva súvis poskytnutého úveru s výkonom podnikania žalobkyne. Ani podpis žalobkyne pod prvou polovicou formulárovej zmluvy o úvere, kde je aj prehlásenie dlžníka o poskytnutí úveru na výkon podnikania, podľa názoru súdu nesvedčí o tom, že žalobkyňa svojim podpisom potvrdila účel úveru, keďže nad týmto údajom sú ďalšie údaje - výška úveru a výška odmeny celkovej splátky, počet splátok a výška mesačnej splátky. Z uvedeného vyplýva, že podpis žalobkyne sa vzťahoval k týmto všetkým údajom a nebol výlučne potvrdením účelu úveru, ako to prezentoval žalovaný. Ak existujú pochybnosti, či bola medzi účastníkmi uzavretá spotrebiteľská zmluva, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy oprávnený. Nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne, spôsobom nevzbudzujúcim dôvodne pochybnosti. V opačnom prípade treba uplatniť výklad v súlade s ustanovením § 54 ods. 2 OZ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V prejednávanej veci samotný účel poskytnutia peňažných prostriedkov žalovaným žalobcovi na podnikanie nebol v konaní preukázaný, resp. bol vyvrátený výpoveďou žalobkyne na pojednávaní.

11. Súd v tomto smere poukazuje na rozhodnutie Slovenskej obchodnej inšpekcie, ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave z 27.05.2013 č.SK/0755/99/2012 (tiež napr. č. SK/0303/99/2011 zo dňa 15.06.2011, č. SK/0068/99/2011 zo dňa 10.06.2011), v ktorom sa konštatuje, žalovaný pri podnikaní používa nekalú praktiku, ktorá je v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti a podstatne narušuje alebo môže narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa, konkrétne zaškrtnutím políčka v zmluve, majúceho svedčiť o poskytnutí úveru na výkon povolania spotrebiteľa, bez reálneho stotožnenia povolania spotrebiteľa a zistenia, aký konkrétny súvis s takýmto povolaním či predmetom činnosti spotrebiteľa vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má, účastník konania ako poskytovateľ úveru, nedodržiaval úroveň osobitnej schopnosti a starostlivosti, zodpovedajúcu čestnej obchodnej praxi či všeobecnej zásade dobrej viery uplatňovanej v jeho oblasti. Rovnako v prejednávanej veci má súd za to, že jediným účelom takto veriteľom vopred pripravenej formulárovej zmluvy, v ktorej bola žalobkyňa označená tak údajmi ako podnikateľský subjekt, ako aj údajmi definujúcimi žalobkyňu ako fyzickú osobu, je vyhnúť sa aplikácii spotrebiteľských právnych noriem. Nie je totiž žiadny logický dôvod dlžníka v zmluve identifikovať ako podnikateľa a zároveň fyzickú osobu. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že žalovaný túto praktiku používa za účelom v prípadných sporoch argumentovať nespotebiteľským charakterom sporu. Takýmto jediným a zrejším účelom dosiahnuť, že dlžník do zmluvného vzťahu vstupuje výlučne v rámci podnikateľskej činnosti, je aj praktika žalovaného spočívajúca v tom, že

do formulárových zmlúv zakomponuje sporné prehlásenie dlžníka o použití finančných prostriedkov na výkon podnikania. Ani v prejednávanej veci nebola preukázaná dobrá viera žalovaného, že žalobkyňa použije úver na účel uvedený veriteľom v zmluve o úvere. Z tohto dôvodu nebolo na prejednávanej veci aplikovateľné rozhodnutie SD EÚ vo veci C-464/1 Johan Gruber proti DAY WaAG o ochrane dobrej viery zmluvnej strany pri uzatváraní zmluvy.

12. Keďže v prejednávanej veci súd vzťah sporových strán posúdil ako spotrebiteľský, nie je dôvodná námietka žalovaného týkajúca sa miestnej príslušnosti súdu a je daná osobitná miestna príslušnosť Okresnému súdu Žilina a to s poukazom na § 19 písm. d) CSP.

13. Následne súd venoval pozornosť jednotlivým ustanoveniam spornej zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným, a to najmä v kontexte ustanovenia § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), ktoré nesplnenie presne vymenovaných náležitostí zmluvy sankcionuje bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru. Žalobkyňa namietala, že sporná zmluva o úvere neobsahuje zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k) a y) zákona č. 129/2010 Z.z.

14. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak:

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do 3 mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

15. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

16. Z obsahu úverovej zmluvy uzatvorenej medzi sporovými stranami je zrejmé, že táto okrem výšky požičanej sumy, poplatku za poskytnutie úveru, celkovej čiastky, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť, počtu a výšky splátok a údajov o začiatku splatnosti neobsahovala žiadne ďalšie údaje vyžadované zákonom. Žalobkyňa teda dôvodne argumentovala bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru uvádzajúc, že zmluva neobsahuje údaj o dobe trvania zmluvy a termíne končenej splatnosti úveru (§ 9 ods. 2 písm. f)), údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j)) a údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov (§ 9 ods. 2 písm. y)). Pokiaľ ide o

náležitosti zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z., t.j. údaj o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, súd vychádzajúc z obsahu predmetnej úverovej zmluvy, tento údaj nevyhodnotil ako jej povinnú náležitosť, keďže úver nebol úročený, ale odplatom za poskytnutie úveru bol poplatok vo výške 964,- eur. Pokiaľ ide o náležitosť zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 2Cdo/235/2017, 2Cdo/161/2019, 2Cdo/103/2020, 3Cdo/146/2017, 3Cdo/56/2018, 5Cdo/132/2017, 3Cdo/45/2018, 7Cdo/147/2019, 7Cdo/50/2020, 7Cdo/22/2021, v ktorých dospel dovolací súd k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „eurokonformný výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. (v znení v dobe uzavretia zmluvy, aktuálne ustanovenie § 9 ods. 2 písm. i/) umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivjej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky“.

17. Na základe uvedeného z dôvodu absencie náležitosti v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 9 ods. 2 písm. f), j) a y) zákona č. 129/2010 Z.z. sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov už v dôsledku absencie jednej obligatórnej náležitosti vyžadovanej zákonom o spotrebiteľských úveroch, súd pre rozhodnutie v danej veci resp. pre rozhodnutie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného spotrebiteľského úveru nepovažoval za nevyhnutné bližšie sa zaoberať ďalšími prípadnými nedostatkami predmetnej úverovej zmluvy týkajúcimi sa absencie jej zákonom vyžadovaných náležitostí. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto smere považoval súd vzhľadom na vyššie uvedené právne závery za nadbytočné.

18. Súd prvej inštancie teda dospel k záveru, že žalovanému nemohol vzhľadom na znenie ustanovenia § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. vzniknúť zákonný nárok na zaplatenie akýchkoľvek úrokov alebo poplatkov v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Prijatím takéhoto plnenia bez právneho dôvodu vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie. V zmysle § 451 ods. 1 OZ ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Žalovaný mal pri danom právnom závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru nárok len na zaplatenie čistej istiny úveru, to znamená len istiny vo výške 1.100,- eur.

19. Pri zisťovaní rozsahu bezdôvodného obohatenia súd vychádzal zo žaloby a priložených listinných dôkazov. Je zrejmé, že žalovaný na základe predmetnej spotrebiteľskej zmluvy vyplatil žalobkyni sumu vo výške 1.100,- eur a žalobkyňa uhradila žalovanému sumu v celkovej výške 1.408,- eur. Vychádzajúc z právneho záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetnej spotrebiteľskej zmluvy žalobkyňa preplatila žalovanému sumu 308,- eur. Táto suma tak predstavuje rozsah bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, t.j. majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, ktorý je žalovaný povinný podľa § 451 OZ žalobkyni vydať. K uvedenej problematike sa vyjadril napr. aj Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 43/2020 zo dňa 12.05.2020, v zmysle ktorého bezúročnosť úveru nastupujúca ako ex lege dôsledok porušenia konkrétnych ustanovení zákona o spotrebiteľskom úvere, má v prípade spotrebiteľovho plnenia nad rámec požičanej istiny ten následok, že na strane prijímajúceho veriteľa vzniká bezdôvodné obohatenie

20. Žalobkyni vznikol aj nárok na úroky z omeškania z uplatnenej sumy, tento nárok si však neuplatnila.

21. Pokiaľ žalovaný s poukazom na rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 00607/15 zo dňa 01.07.2015, ktorým bola žalobkyňa v súvislosti s predmetnou zmluvou o úvere zaviazaná k povinnosti zaplatiť žalovanému tam uvedenú čiastku spolu so zmenkovým úrokom, zákonným úrokom a trovami konania, navrhol konanie zastaviť pre neodstrániteľný nedostatok konania (res iudicata), tento jeho návrh nebol dôvodný. V prípade nárokov uplatnených na základe spotrebiteľskej zmluvy je súd vždy oprávnený posúdiť aj platnosť rozhodcovskej zmluvy/rozhodcovskej doložky a skúmať, či sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. z rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 146/2011, 6 Cdo 105/2011, či R 66/2013) jednoznačne vyplýva, že všeobecný súd nie je viazaný tým, ako platnosť rozhodcovských zmlúv posúdil rozhodcovský súd.

22. Rozhodcovská zmluva v posudzovanej veci nebola individuálne dojednaná, je len zdanlivo nevýhradná, možno ju charakterizovať ako neprijateľnú a teda neplatnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej veci. Rozhodcovská zmluva je formulárová zmluva, ktorú v uvedenom znení žalovaný opakovane používa/používal a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť jej obsah ovplyvniť,

resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Dojednanie rozhodcovskej zmluvy uvedeným spôsobom je v spotrebiteľskom vzťahu neprijateľnou podmienkou, ktorá je zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Aj keď dojednaná rozhodcovská zmluva nemala výhradný charakter - neurčovala ako jediný súd na riešenie sporov medzi účastníkmi rozhodcovský súd v prípade, že by žalobcom bol veriteľ, táto okolnosť však nezmenila nič na fakte, že pri podaní žaloby veriteľom, sa druhá procesná strana musela podrobiť rozhodcovskému konaniu. Z pohľadu spotrebiteľa je rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu „vnúti“ bezprostredne zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojim konaním. Spotrebiteľ má byť chránený pred oboma eventualitami. Práve proti možnosti dodávateľa diktovať v zmluvnom vzťahu svoju vôľu bol vytvorený celý mechanizmus spotrebiteľsko-právnej ochrany. V posudzovanej veci dojednanie rozhodcovskej zmluvy a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedlo k tomu, že spotrebiteľovi bola v konečnom dôsledku odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. OZ (napr. zmenkový úrok 0,25% denne). Rozhodcovský súd bol pritom paušálne zakotvený v rozhodcovskej zmluve ešte pred jej vznikom a teda dodávateľ musí mať istotu, že si ho môže do zmluvy uvádzať. Vopred určený rozhodcovský súd preto vyvoláva pochybnosti o objektívnosti jeho rozhodovania v spotrebiteľských veciach.

23. Pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória i prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nie sú žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom. Zároveň týmto vzniká základ pre docielenie skutočnej rovnosti, pretože na absolútne neplatnú zmluvnú podmienku súd prihliadne aj bez návrhu a rovnako aj bez návrhu súd exekúciu zastaví, ak ide o plnenie z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky (v tomto prípade zamietne žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie). Ak je takouto neprijateľnou zmluvnou podmienkou samotná rozhodcovská zmluva a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi (k tomu pozri aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24. februára 2011 sp. zn. IV. ÚS 55/2011). Predmetný rozhodcovský rozsudok, vydaný rozhodcovským súdom, ktorý vyvodil svoju právomoc na konanie a rozhodnutie z neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je nulitým právnym aktom a nemožno naň prihliadať, t.j. nemôže ani vo vzťahu k prejednávanej veci vytvárať prekážku res iudicatae. Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je potrebné považovať za rozhodnutie vydané v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 1/2012 zo dňa 21. marca 2012).

24. Žalobkyňa si zároveň v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2001 Z.z. uplatňovala právo na primerané finančné zadostučinenie vo výške 100,- eur. Citované ustanovenie upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, pričom toto porušenie musí byť konštatované súdnym rozhodnutím. Zákon teda nevyžaduje pre vznik práva na primerané finančné zadostučinenie, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Právna úprava nereguluje žiadne pravidlá pre určenie výšky primeraného finančného zadostučinenia, jedinou pomôckou pre zistenie správnej výšky uvedeného nároku je v ňom inkorporovaný pojem „primerané“.

25. Primerané finančné zadostučinenie predstavuje istú formu satisfakcie za výsledok konania v prospech spotrebiteľa; jeho výška však musí jednoznačne zohľadniť aj rozsah, v akom spotrebiteľ v spore týkajúcom sa porušenia jeho práv uspel. Požiadavka na zapltenie primeraného finančného zadostučinenia totiž nemôže predstavovať nástroj na istú formu obohatenia, či neprimeranú sankciu voči neúspešnému dodávateľovi. Uvedené platí najmä za predpokladu, že už samotný úspech z porušenia práva spotrebiteľa je základom pre priznanie nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. Prijatím názoru, že akákoľvek požiadavka spotrebiteľa v zmysle uvedenej úpravy je akceptovateľná popiera zmysel daného právneho inštitútu slúžiaceho predovšetkým ako „bonus“ pre spotrebiteľa a zároveň ako sankcia pre dodávateľa porušujúceho jeho povinnosti vo vzťahu k slabšej zmluvnej strane. Ak sa

má vytvoriť nástroj, ktorý bude viesť dodávateľov k obmedzeniu nekalých praktík v spotrebiteľských vzťahoch, potom tento nemôže znamenať neprímeraný trest, či absolútnu demotiváciu pri vstupovaní do ďalších zmluvných vzťahov s dlžníkmi.

26. Vychádzajúc z uvedeného za primerané finančné zadosťučinenie súd prvej inštancie považoval sumu 100,- eur, uplatnenú žalobkyňou, ktorá poskytne žalobkyni satisfakciu za to, že musela vstúpiť do súdneho sporu so žalovaným o zaplatenie bezdôvodného obohatenia a ktorá zároveň odradí žalovaného od konania vedúceho k poškodzovaniu spotrebiteľa nerešpektovaním právnych predpisov prijatých na jeho ochranu. Pri ustálení výšky primeraného finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie prihliadal nielen na výšku istiny bezdôvodného obohatenia (308,- eur), ale aj skutočnosť, že žalobkyňa bola vystavená okrem tohto konania aj konaniu pred rozhodcovským súdom vo veci vedenej pod sp.zn. SR 00607/15 a je voči nej vedené aj exekučné konanie na podklade predmetného rozhodcovského rozsudku sp.zn. SR 00607/15 zo dňa 01.07.2015. Priznané finančné zadosťučinenie je podľa súdu primerané aj z hľadiska výšky poskytnutého úveru (1.100,- eur) a v pomere k sume, ktorú súd žalobkyni titulom bezdôvodného obohatenia žalovaného priznal, predstavuje priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- eur vhodný prostriedok nápravy žalovaného tak, ako to má na mysli znenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Súd pritom zohľadnil i tú skutočnosť, že napriek konštatovaniu Slovenskej obchodnej inšpekcie (viď vyššie uvedené rozhodnutia, aj predchádzajúce uzavretiu spornej úverovej zmluve), žalovaný naďalej pokračoval v používaní nekalých obchodných praktík, t.j. v praktikách smerujúcich k vylúčeniu spotrebiteľa spod spotrebiteľskej právnej ochrany. Súd sa nestotožnil s argumentom žalovaného o nedôvodnosti nároku žalobkyne na finančné zadosťučinenie s poukazom na skutočnosť, že sama viacnásobne porušovala svoju povinnosť splácať dlh riadne a včas. Uvedené tvrdenie žalovaný nepreukázal. Navyše sám žalovaný v oznámení o výške záväzku žalobkyne zo dňa 12.10.2017 konštatoval, že žalobkyňa dlžnú istinu splatila v celom rozsahu, keď konštatoval, že dlh ku dňu 12.10.2017 splnila vo výške 1.408,- eur, ktorú čiastku vo výške 1.100,- eur žalovaný evidoval ako úhradu istiny a zvyšnú čiastku 308,- eur žalovaný evidoval ako úhradu časti poplatku dohodnutého v zmluve o úvere.

27. Na základe uvedených skutočností súd priznal žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia tak, ako si žalobkyňa dôvodne uplatnila.

28. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP, pričom vychádzal z plného úspechu žalobkyne v spore.

29. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Žilina. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.